

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
(structurată pe articole sau puncte din proiect)
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru modificarea Regulamentului privind unele aspecte aferente exportului și
importului de numerar și cecuri de călătorie de către bănci, aprobat prin Hotărârea
Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.165/2019”
(în continuare - proiectul HCE)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare	Participantul la avizare în cadrul BNM	Nr. obiecției/ propunerii/ recomandării	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Justiției	1	Pe parcursul proiectului, se va lua în considerare că, „sintagma” reprezintă o unitate sintactică stabilă, formată din mai multe cuvinte între care există un raport de subordonare, constituind o parte a unei propoziții sau a unei fraze. La schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.	Se acceptă
	Ministerul Finanțelor	2	Propunem, examinarea oportunității de includere a reglementărilor privind eliberarea duplicatelor autorizațiilor privind exportul și importul din/în Republica Moldova de numerar în moneda națională.	Nu se acceptă Considerăm inoportun de a reglementa procedura de eliberare a duplicatelor (în caz de pierdere sau deteriorare a acestora) la autorizațiile eliberate băncilor pentru introducerea /scoaterea numerarului în lei moldovenești în sume care depășesc 100 000 lei, ținând cont de următoarele argumente: - până în prezent nu au fost înregistrate cazuri de pierdere /deteriorare de către bănci a autorizațiilor menționate;

				- conform practicii ultimilor ani (2016-2023), numărul autorizațiilor în cauză eliberate băncilor a fost neînsemnat; - termenul de valabilitate a autorizației eliberate este de 30 zile de la data eliberării acesteia (în comparație cu alte tipuri de autorizații, la care termenul de valabilitate este specificat a fi până la stingerea obligațiilor etc.).
	Ministerul Finanțelor	3	Propunem, examinarea oportunității de eliberare a autorizațiilor respective în format electronic, precum și circulația acestora între Banca Națională a Moldovei și organele vamale ale Republicii Moldova prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect). Propunerea e valabilă și în cazul autorizațiilor emise în temeiul Regulamentului privind eliberarea de către Banca Națională a Moldovei a autorizațiilor pentru scoaterea mijloacelor bănești din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Consiliului administrației nr.14/2009.	Nu se acceptă Autorizația, fiind un document oficial al BNM, conține toate elementele unui document eliberat de o instituție publică pe suport hârtie. Autorizația în cauză se reține de către organul vamal la introducerea în/scoaterea din țară a numerarului. De asemenea, potrivit procedurii stabilite de Serviciul Vamal, reprezentantul băncii, în punctul de trecere a frontierei de stat/postul vamal, prezintă organelor vamale formularul de evidență a numerarului în două exemplare, la care se anexează documentele corespunzătoare, inclusiv autorizația BNM, în cazul stabilit de Legea nr.62/2008 (Ordinul Serviciului Vamal nr. 245-O din 27.05.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind operațiunile vamale la introducerea/scoaterea în/din Republica Moldova a numerarului și cecurilor de călătorie de către bănci). Propunerea nu poate fi acceptată având în vedere următoarele argumente: - conform practicii ultimilor ani (2016-2023), numărul autorizațiilor în cauză

				eliberate băncilor a fost neînsemnat; - existența angajamentului RM de liberalizare a operațiunilor valutare supuse autorizării în contextul procedurii de aderare la UE; - crearea și mentenanța unei funcționalități noi necesită costuri care nu sunt justificate din punctul de vedere al raportului cost/eficiență.
	BC Victoriabank SA	4	În cadrul unei operațiuni de export/import de numerar în lei moldovenești, permanent, o parte va fi cea care exportă și alta care importă numerarul. Deoarece în cererea care se depune la BNM se indică și banca parteneră a operațiunii (contrapartea), propunem ca să fie menționat expres în Regulament, că autorizația este suficientă să fie obținută cel puțin de o parte a operațiunii de import/export. Decizia referitor la care parte solicită autorizația (banca licențiată rezidentă sau banca nerezidentă) să fie la latitudinea părților. Astfel, se va elimina dublarea procedurii de obținere a autorizației Băncii Naționale pentru aceeași operațiune.	Comentariu Normele expuse la art.30 alin.(6) din Legea nr.62/2008 vizează două categorii distincte de persoane juridice (băncile licențiate și băncile nerezidente) care, în nume și din cont propriu, intenționează să efectueze operațiuni de introducere în Republica Moldova sau de scoatere a numerarului în moneda națională din Republica Moldova. În acest sens, subiect al normei în cauză poate fi doar banca (licențiată sau nerezidentă) care efectiv va introduce sau va scoate în/din Republica Moldova numerar în sumă mai mare de 100 000 lei moldovenești.
	Asociația Băncilor din Moldova	5	Referitor la contextul în care procedura privind importul/exportul de numerar (MDL) implică obținerea autorizației de către ambele părți ale operațiunii, ABM consideră judicios ca obținerea autorizației să fie suficientă doar de către una dintre contra-părți - care este parte a operațiunii de import/export. În consecință, se va elimina dublarea procedurii de obținere a autorizației Băncii Naționale pentru una și aceeași operațiune, iar ca rezultat și timpul necesar prelucrării de către BNM a cererii de solicitare a autorizației.	Indicarea de către banca licențiată în cererea de eliberare a autorizației a informației privind „partenerul la operațiune”, conform datelor din contractul încheiat cu partenerul respectiv (banca nerezidentă, după caz, persoana juridică nerezidentă specializată), are drept scop cunoașterea de către BNM a partenerului străin. În particular, persoana juridică nerezidentă specializată

				trebuie să corespundă anumitor criterii stabilite în regulament. În contextul celor expuse, afirmația prin care are loc „dublarea procedurii de obținere a autorizației BNM” este eronată.
7) Punctul 36 va avea următorul cuprins: „36. Cererea de eliberare a autorizației și documentele menționate la punctul 35 subpunctul 1) lit.b)–d) și subpunctul 2) lit.b)–e) se depun la BNM pe suport hârtie sau în formă electronică. Documentele menționate se prezintă la BNM conform cerințelor specificate în anexa nr.2.”; 8) Se completează cu punctul 36¹ cu următorul cuprins: „36¹. Reprezentantul băncii, care depune la BNM documentele prevăzute de prezentul regulament în formă electronică, are obligația să utilizeze semnătura electronică calificată conform Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (în continuare – Legii nr.124/2022).”;	BC Victoriabank SA	6	Pentru a ușura procedura de obținere a autorizației de către băncile nerezidente, propunem să fie permisă depunerea setului de documente (Cererea de eliberare a autorizației și documentele aferente) în format electronic la adresa oficială a Băncii Naționale a Moldovei, <u>dar nefiind obligatorie semnătura electronică calificată</u>, deoarece reprezentanții băncilor nerezidente nu dețin semnătură electronică calificată conform Legii nr.124/2022. Potrivit propunerilor de modificare, băncile licențiate și băncile nerezidente sunt puse în condiții inegale, deoarece majoritatea băncilor licențiate (rezidente) vor putea depune setul la Banca Națională în format electronic, pe când cele nerezidente - pe suport de hârtie.	Nu se acceptă Legea nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (art.3) stabilește normele aferente recunoașterii certificatului cheii publice eliberate de către un prestator de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat. Totodată, având în vedere prevederile art.21 alin.(2) din legea în cauză, notăm că <u>semnătura electronică calificată</u> are aceeași valoare juridică ca și semnătura olografă. Documentul electronic (în cazul dat - cererea de eliberare a autorizației și documentele aferente) semnat cu semnătură electronică calificată poate fi asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie semnat cu semnătură olografă (art.40 alin.(1)). Prin urmare, propunerea privind permiterea băncilor nerezidente de a depune în formă electronică a setului de documente fără a fi semnate cu semnătura electronică calificată nu poate fi acceptată.
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele la proiect				
9) La punctul 37, cifrele „15” se substituie cu cifrele „30”, cuvântul	BC Victoriabank SA	7	La punctul 37, propunem de a menține termenul maxim de eliberare a autorizației Băncii Naționale de 15 zile lucrătoare	Nu se acceptă Modificările operate la pct.37 sunt în corelare cu prevederile art.55 alin.(2) din

„primirii” se substituie cu cuvântul „înregistrării” și se completează cu textul „la care sunt anexate toate documentele necesare sau, după caz, de la data înregistrării documentelor prezentate conform punctului 37²”;			sau de micșorare a acestui termen, în măsura posibilităților, și nu de majorare a acestuia până la 30 zile, conform propunerii. Majorarea termenului de primire a autorizației pentru efectuarea importului /exportului de numerar MDL va tergiversa mult procesul de pregătire a exportului/importului de numerar, termen în care unele condiții (de ex. suma) pot să se modifice.	Legea nr.62/2008, în redacția Legii nr.363/2022. Majorarea termenului de luare a deciziei de către BNM de la 15 la 30 zile lucrătoare este dictată de complexitatea unor operațiuni valutare supuse autorizării, care necesita timp suplimentar pentru examinare.
	Asociația Băncilor din Moldova	8	La punctul 37, conform noilor prevederi, se majorează termenul privind eliberarea autorizației de două ori, de la 15 la 30 zile lucrătoare. ABM consideră exagerată dublarea termenului specificat, or majorarea acestuia va tergiversa considerabil procesul de pregătire de către bancă a exportului/importului de numerar, acesta implicând activități complexe. Suplimentar, pe parcursul (îndelungat) de examinare a cererii de către BNM, ar putea să apară unele modificări (ex. suma/valoarea), astfel încât depunerea unei noi solicitări sau solicitarea modificării datelor din autorizație ar implica noi (îndelungate) termene, situație inacceptabilă pentru o activitate operațională eficientă a unei bănci. Adițional, depunerea documentelor în formă electronică ar diminua termenul de depunere a cererii și nicidecum majorarea acestuia, or, orice majorare de termen este posibilă, dar aceasta trebuie să fie analizată prin prisma eficientizării activității băncii.	
10) Se completează cu punctele 37¹, 37² și 37³ cu următorul cuprins: „37¹. În cazul în care, ca urmare a examinării documentelor	Ministerul Justiției	9	Cu referire la pct. 1 subpct. 10), ce vizează completarea actului normativ cu pct.37², considerăm că, cuvintele „procedurii de examinare” urmează a fi substituite cu	Se acceptă

prezentate conform punctului 35, BNM constată că operațiunea valutară nu este supusă autorizării conform Legii nr.62/2008, aceasta informează banca licențiată/ banca nerezidentă despre acest fapt în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării documentelor. 37². În cazul în care banca licențiată/ banca nerezidentă nu a depus setul integral de documente sau documentele în cauză nu corespund cerințelor prezentului regulament, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării setului de documente, BNM notifică banca licențiată/ banca nerezidentă despre necesitatea prezentării documentelor care lipsesc și/sau a documentelor corectate conform cerințelor prezentului regulament, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data notificării. Dacă banca licențiată/ banca nerezidentă nu a prezentat în termenul stabilit documentele menționate, BNM notifică banca licențiată/ banca nerezidentă despre încetarea procedurii de examinare. Banca licențiată/ banca nerezidentă poate depune o nouă cerere de eliberare a			cuvintele „procedurii administrative”, în conformitate cu terminologia consacrată de Codul administrativ al Republicii Moldova, având în vedere că potrivit art. 3 alin.(4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative „Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune;”.	
--	--	--	---	--

autorizației la care se anexează toate documentele necesare, inclusiv cele solicitate de către BNM conform prezentului punct. 37³. În contextul asigurării respectării legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, BNM este în drept să solicite Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și altor autorități competente din țară opinia privind lipsa sau existența caracterului suspect al operațiunii supuse autorizării și/sau al activității băncii licențiate/ băncii nerezidente. Pentru perioada solicitării respective, BNM suspendă procedura administrativă, fapt despre care este notificată banca licențiată/ banca nerezidentă.”;				
20) La punctul 49, cuvintele „rămâne la” se substituie cu cuvintele „se reține de către”;	Ministerul Finanțelor	10	La pct.1 subpct.20, cuvintele „se reține de către” să se substituie cu cuvintele „se păstrează la”.	Nu se acceptă Prin modificarea propusă la pct.49 se precizează faptul că autorizația eliberată de BNM (în original) se reține de către organele vamale în punctul de trecere a frontierei de stat/postul vamal în cadrul procedurii de declarare vamală și perfectare a actelor vamale la efectuarea importului/exportului de către bancă a valorilor valutare. Prevederea în cauză este similară prevederii stabilite la pct.16 din Regulamentul privind eliberarea de către Banca

				Națională a Moldovei a autorizațiilor pentru scoaterea mijloacelor bănești din Republica Moldova. De asemenea, notăm că Regulamentul privind operațiunile vamale la introducerea /scoaterea în/din Republica Moldova a numerarului și cecurilor de călătorie de către bănci (pct.4, 4.1., 5, 5.1 din Ordinul Serviciului Vamal nr. 245-O din 27.05.2019) precizează că documentele corespunzătoare prezentate de către bancă la efectuarea importului /exportului valorilor valutare, inclusiv <u>autorizația BNM, „rămân la organul vamal emitent pentru arhivare și păstrare”</u>. <i>Extras din Ordinul Serviciului Vamal nr. 245-O din 27.05.2019:</i> 4. În urma efectuării controlului documentar corespunzător, în cazul introducerii în Republica Moldova a numerarului, funcționarul vamal introduce datele aferente operațiunii în modulul electronic "EVIDENȚA NUMERAR" din SIIV "Asycuda World" și întreprinde următoarele acțiuni: 4.1. Exemplarul 1 al formularului de evidență a numerarului, procura, documentele confirmative prevăzute la alin.3.4., documentele de însoțire de transport și autorizația BNM (în cazurile prevăzute de Legea nr.62/2008) rămân la organul vamal emitent pentru arhivare și păstrare. 5. În urma efectuării controlului documentar corespunzător, în cazul scoaterii din Republica Moldova a numerarului, funcționarul vamal introduce datele aferente operațiunii în modulul electronic "EVIDENȚA NUMERAR" din SIIV "Asycuda World" și întreprinde următoarele acțiuni: 5.1. Exemplarul 1 al formularului de evidență a numerarului, procura, documentele confirmative prevăzute la alin.3.6., documentele de însoțire de transport și autorizația BNM (în cazurile prevăzute de Legea nr.62/2008) rămân la organul vamal pentru arhivare și păstrare.
23) Se completează cu Anexa nr.2 cu următorul cuprins: „Anexa nr.2	Ministerul Finanțelor	11	La pct.1 subpct.23, ce ține de completarea anexei nr.2, la compartimentul „ <i>Cerințe generale față de documentele care se prezintă la Banca Națională a Moldovei</i> ”,	Nu se acceptă Solicitarea de către BNM a traducerilor autorizate ale documentelor perfectate în limbi străine (norma valabilă și în regulamentul în vigoare)

la Regulamentul privind unele aspecte aferente exportului și importului de numerar și cecuri de călătorie de către bănci Cerințe față de documentele care se prezintă la BNM 1. Cerințe generale față de documentele care se prezintă la BNM La cererea BNM, documentele perfectate în limbi străine se prezintă împreună cu traducerile autorizate ale acestora în limba română. Documentele întocmite de către autoritățile competente din statele străine sau cu participarea acestora, urmează a fi legalizate conform legislației Republicii Moldova...			propunem examinarea oportunității de excludere a prezentării traducerilor autorizate, în cazul în care documentele sunt prezentate în limbi de circulație internațională.	se face în cazul în care documentele în cauză reflectă operațiuni valutare complexe sau sunt întocmite într-o limbă de o circulație restrânsă.
23) Se completează cu Anexa nr.2 cu următorul cuprins: „Anexa nr.2 la Regulamentul privind unele aspecte aferente exportului și importului de numerar și cecuri de călătorie de către bănci Cerințe față de documentele care se prezintă la BNM ... 2. Cerințe specifice față de documentele care se prezintă pe suport hârtie Documentele se prezintă în fotocopii, asigurând integritatea și calitatea acestora (astfel încât	Ministerul Finanțelor	12	În scopul uniformizării terminologiei utilizate în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, ținând cont de faptul că proiectele de acte normative prezentate anterior pentru avizare prevăd substituirea termenului de „fotocopie” cu termenul de „copie”, considerăm necesar efectuarea modificărilor respective la pct.1 subpct.23 din proiect, precum și în Regulamentul supus modificării (la pct. 28, 30, 32, 34, 36, 49).	Comentariu Termenul „fotocopie” este utilizat doar în cazul documentelor prezentate pe suport hârtie, acesta fiind un termen explicat și de DEX (FOTOCÓPIE, fotocopii, s. f. Copie fotografică (pozitiv, mai rar negativ) a unui document, text, a unei fotografii, fotograme etc.; copie la un aparat de tip xerox. – Din fr. Photocopie). Terminologia în cauză este utilizată și în alte acte normative în domeniul reglementării valutare (Regulamentul privind conturile rezidenților în străinătate, Instrucțiunea privind notificarea angajamentelor externe etc).

documentul să cuprindă toată informația și ca aceasta să fie lizibilă), precum și consecutivitatea paginilor. Corespunderea fotocopiilor documentelor prezentate cu originalele acestora se certifică de către banca licențiată sau banca nerezidentă. Certificarea se face prin înscrierea pe fotocopia documentului a textului „Declar pe propria răspundere că fotocopia corespunde cu originalul”. Fotocopiile documentelor prezentate rămân la BNM. La latitudinea băncii licențiate sau băncii nerezidente, în loc de fotocopii, documentele pot fi prezentate în original sau în copii legalizate notarial, care rămân la BNM...				
2. Băncile care au depus la Banca Națională a Moldovei cereri de eliberare a autorizațiilor conform regulamentului indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre și la data intrării în vigoare a hotărârii în cauză nu au obținut autorizațiile respective ale Băncii Naționale a Moldovei sunt obligate să se conformeze prevederilor regulamentului menționat.	Ministerul Finanțelor	13	La pct.2, după cuvintele „prevederile regulamentului menționat” să se completeze cu textul „ , modificat conform hotărârii în cauză”.	Comentariu Punctul 2 se exclude.

2. Băncile care au depus la Banca Națională a Moldovei cereri de eliberare a autorizațiilor conform regulamentului indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre și la data intrării în vigoare a hotărârii în cauză nu au obținut autorizațiile respective ale Băncii Naționale a Moldovei sunt obligate să se conformeze prevederilor regulamentului menționat.	Ministerul Justiției	14	Potrivit pct. 2 „Băncile care au depus la Banca Națională a Moldovei cereri de eliberare a autorizațiilor conform regulamentului indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre și la data intrării în vigoare a hotărârii în cauză nu a obținut autorizațiile respective ale Băncii Naționale a Moldovei sunt obligate să se conformeze prevederilor regulamentului menționat.”. Norma expusă mai sus nu se conformează principiilor de acțiune în timp a legii civile, statuate la art. 7 alin. (1) din Codul civil, potrivit cărora „Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare”. Adicional, prevederile expuse mai sus sunt în contradicție cu Constituția Republicii Moldova, în special art. 22, potrivit căreia „Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nicio pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”. În același context s-a pronunțat și Curtea Constituțională care a statuat că legea nu se aplică faptelor săvârșite înainte de intrarea ei în vigoare, adică nu are efect retroactiv. Legea dispune numai pentru prezent și viitor și nu are efecte juridice pentru trecut (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr.32/1998 privind interpretarea art.76 din Constituția Republicii	Se acceptă Punctul 2 se exclude.
--	------------------------------------	------------------	--	--

			Moldova „Intrarea în vigoare a legii”). Prin această afirmație, Curtea a stabilit principiul de neretroactivitate a legii, adică legea nouă nu se aplică actelor și faptelor încheiate, săvârșite sau, după caz, produse înainte de intrarea sa în vigoare, fiind aplicabilă actelor și faptelor ulterioare intrării sale în vigoare. Astfel, retroactivitatea legii nu poate fi aplicată pentru înrăutățirea situației individului și cu posibila încălcare a vreunui drept fundamental, în speță, ar putea îngrădi art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, „Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop, statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”, în acest sens urmează a fi exclus pct. 2 din proiect. Concomitent, norma de la pct. 2 nu este relevantă, în cazul în care la pct. 1 se propune modificarea Regulamentului în vigoare, dar nu aprobarea unui nou Regulament. Subsidiar, comunicăm că nota informativă la proiect nu prezintă argumente privind necesitatea și impactul acestor propuneri asupra subiecților vizati, or, potrivit art. 71 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, la interpretarea actului normativ se va ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau emis actul normativ.	
			<u>Nu au avut propuneri:</u> Banca Comercială Română Chișinău SA BC Procredit Bank SA BC Energbank SA BC MoldovaAgroindbank SA	<u>Expertizele efectuate de către autorități:</u> Ministerul Finanțelor a enunțat că proiectul HCE nu este pasibil de expertiză financiară din partea

			<u>Nu au prezentat avize:</u> Serviciul Vamal al RM BC Eximbank SA BC Eurocreditbank SA BC Comerțbank SA OTP Bank SA BC Moldindconbank SA	Ministerului Finanțelor, dar a prezentat unele obiecții, propuneri/recomandări. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nu s-a expus în cadrul expertizei economice, dar a comunicat că nu are obiecții și propuneri.
--	--	--	--	---